

РЕШЕНИЕ

№ 3084

гр. София, 12.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Е СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Рени Коджабашева

Членове: Анелия Ст. Янева
Бетина Б. Бошнакова

при участието на секретаря Капка Н. Лозева
като разгледа докладваното от Анелия Ст. Янева Въззивно гражданско дело
№ 20211100512710 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена по електронна поща на 16.8.2021 г., входярана в Софийски районен съд на 17.8.2021 г., на ищеца В. И. В. срещу решение № 201555598/12.07.2021 г., постановено по гражданско дело № 58043/2020 г. на Софийския районен съд, 168 състав, с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя срещу Дирекция „М.“ при М.В.Р. осъдителни иски с правна квалификация чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за 1997.42 лева, представляваща възнаграждение за извънреден труд в резултат на положен през периода от 23.11.2017 г. до 23.11.2020 г. нощен труд, преизчислен в дневен с коефициент 1.143, и 262.89 лева, представляваща мораторна лихва за периода от деня, следващ падежа на всяко вземане, до 23.11.2020 г., като на основание чл. 78, ал. 3 ГПК жалбоподателят е осъден да заплати на ответника сумата 100,00 лева, представляваща разноси по делото.

Жалбоподателят поддържа, че решението е неправилно поради необоснованост и нарушение на материалния закон. По отношение служителите на МВР следвало да се приложи Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, респективно предвиденият в чл. 9 от Наредбата увеличаващ коефициент при определяне продължителността на нощния труд. Ето защо моли въззивния съд да отмени решението на първоинстанционния и да постанови друго, с което да уважи предявените искове. Претендира разноски.

Ответникът по жалбата и по исковете Дирекция „М.“ при М.В.Р. оспорва въззивната жалба. Моли въззивния съд да я остави без уважение и да потвърди решението на първоинстанционния. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на обжалвания съдебен акт, достигна до следните фактически и правни изводи:

Въззивната жалба е подадена в рамките на законоустановения срок за обжалване по чл. 259, ал. 1 ГПК от легитимирано лице и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество въззивната жалба е **НЕОСНОВАТЕЛНА**.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, по правилното приложение на императивния материален закон, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо, като съдът не се е произнесъл в нарушение на императивни правни норми.

Същото е и правилно, като въззивният състав споделя изцяло мотивите на обжалваното решение, поради което и на основание чл. 272 ГПК препраща към мотивите на Софийския районен съд. Във връзка с доводите по жалбата следва да се добави и следното:

Единственият спорен между страните въпрос е разрешен с Тълкувателно решение № 1/15.03.2023 г. по т.д. № 1/2020 г. на Върховен касационен съд, ОСГК. Според дадените в него тълкувателни разяснения при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на

М.В.Р. не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове. Настоящият състав на въззивният съд напълно споделя така приетото разрешение на поставения правен въпрос, като според чл. 130, ал. 2 ЗСВ то е и задължително за съдилищата.

Горният извод ВКС приема въз основа на следното: „Съгласно чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА, за да се приложи правна уредба по аналогия са необходими определени предпоставки, които следва да бъдат разгледани предвид отговора на поставения въпрос. Първата предпоставка е празнота в закона. В случая ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Този извод се налага от анализа на чл. 187, ал. 1 ЗМВР. Нормата е императивна и предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа. По смисъла на чл. 187, ал. 1 ЗМВР „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага - през деня, в неговата „светла“ част и през нощта - в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 часа. Съпоставката на нормите на чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР с чл. 140 КТ показва, че разпоредбите на ЗМВР установяват по-голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение. Различието - установената с разпоредбите на ЗМВР по-голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР, се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл. 2, ал. 1 ЗМВР. Разпоредбите на чл. 179 и чл. 187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове - наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Действително в издадените наредби липсва правило като това на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ, но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в

дневни. Не са налице и останалите две предпоставки за прилагането на чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА. Случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни. Трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, т.е. като вид правоотношения те са различни, а не сходни. Прилагането на НСОРЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел доколкото методите на регулиране на отношенията и заложената в чл. 187, ал. 1 ЗМВР воля на законодателя е да се прилага еднаква продължителност на работното време през деня и нощта - „8 часа дневно“, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага - през деня или през нощта. При разработването и приемането на ЗМВР законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време - чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по-голяма основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл. 234, ал. 1 ЗМВР/, по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др.“

Противно на изложеното от въззивника в представената писмена защита, различната регламентация в отчитането на нощния труд, полаган от държавните служители на МВР, и служителите, полагащи труд по трудово правоотношение, сама по себе си не води до извод за наличие на дискриминация на субектите на служебните правоотношения, регламентирани в специалния ЗМВР. Дискриминация би била налице, ако при равни условия дадено лице би било лишено от определени права. Условията на труд, в частност възнаграждението, обаче имат комплексен характер, а също и обусловеност от вида на този труд, поради което не може да се приеме, че останалите условия за служителите във и извън МВР са равни. ЗМВР действително лишава служителите в МВР от увеличено възнаграждение за положен нощен труд при сумирано начисляване на работното време, но им дава право на други видове допълнителни

възнаграждения, неприложими спрямо всички категории държавни служители и работници/служители. Те са посочени в мотивите на посоченото ТР. Отделно, липсата на определени допълнителни възнаграждения може да намери компенсация и в самия размер на основното възнаграждение, при определянето на което е отчетена спецификата на работата и условията, при които държавни служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР полагат труда си. От изложеното следва, че при съпоставяне между тези служители и работниците и служителите, работещи по трудово правоотношение, няма допусната дискриминация, забранена от КРБ, ЕКЗПЧОС, ХОПЕС. Служителите в МВР, полагащи нощен труд, не са дискриминирани и спрямо останалите служители от тяхната категория, неполагащи нощен труд, доколкото първите получават допълнително възнаграждение за нощен труд, определено със Заповед № 8121з-791/28.10.2014 г. и Заповед № 8121з-1429/23.11.2017 г. на министъра на вътрешните работи. По силата на тези заповеди за всеки отработен час през нощта или за част от него между 22:00 часа и 06:00 часа на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лева. Със заповед № 8121з-156/05.2.2020 г. това допълнително възнаграждение е определено на 1,00 лев на час.

Според т. 2 от решение на Съда на ЕС от 24.02 2022 по дело C-262/2020 г. членове 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. В т. 73 и 74 от решението съдът приема, че е съгласно постоянната съдебна практика разликата в третирането е обоснована, когато се основава на обективен и разумен критерий, тоест когато е свързана с допустима от закона цел на съответното законодателство и е съразмерна на тази цел (решение от 29 октомври 2020 г., *Veselības ministrija*, C-243/19, EU:C:2020:872, 37 и цитираната съдебна практика). В това отношение от преюдициалното запитване следва, че спорната в главното производство

липса на механизъм в Наредби № 8121з-592 и № 8121з-776 за преобразуване на нощните часове труд в дневни се обяснява със съображения от правен и икономически порядък.

В случая обаче това различие е основано на обективен и разумен критерий. Освен съображенията в мотивите на ТР, следва да се добави и че законодателят е съобразил, че характерът на работата на повечето от държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР е такъв, при който по презумпция се налага полагане на труд и през нощта /несъмнено нуждата от служителите на МВР е по всяко време на денонощието/. Ето защо е уредил компенсацията чрез другите привилегии, а не с допълнително възнаграждение /сходно на това на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ/.

Така приетото тълкуване на закона не противоречи и на вторичното право на ЕС. Според т. 1 от цитираното решение на СЕС член 8 и член 12, буква а) от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд. Предвид изложеното по-горе следва да се приеме, че за процесната група служители законодателят е предвидил други компенсации, поради което и се допуска подобно разлика в уредбата.

В заключение, нормата на чл. 187 ЗМВР следва да се тълкува еднакво и преди, и след изменението на чл. 187, ал. 1 ЗМВР /с ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г./, с което по-подробно и ясно е регламентирана еднаквата продължителност на работното време на дневния и нощния труд. С това изменение на чл. 187, ал. 1 ЗМВР единствено се дава яснота на вече съществуващата норма - нормата не се допълва, доколкото в по-новата редакция не се уреждат никакви нови, различни обществени отношения, а напротив - конкретизират се възникналите. Ето защо настоящият състав на въззивния съд намира, че

приложимата към процесния период разпоредба на чл. 187, ал. 1 ЗМВР /в редакцията действала до 07.7.2020 г./ не е непълна, а е неясна. Поради това същата следва да се тълкува в един и същи смисъл, каквото тълкуване е дал и ВКС.

Поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния, жалбата следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното с нея решение на Софийски районен съд - потвърдено като правилно.

По разноските:

Предвид изхода на делото на ответника по въззивната жалба следва да бъдат присъдени своевременно поисканите разноски за възнаграждение за юрисконсулт в размер на 100 лева. При този изход на спора жалбоподателят няма право на разноски.

Настоящото решение не подлежи на касационно обжалване предвид ограничението по чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 201555598/12.07.2021 г., постановено по гражданско дело № 58043/2020 г. на Софийския районен съд, 168 състав.

ОСЪЖДА В. И. В., ЕГН ***** да заплати на **Дирекция „М.“ при МВР**, адрес гр. София бул. „**** на основание ч;. 78, ал. 1 ГПК сумата **100,00 лева**, представляваща разноски пред въззивната инстанция.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____